

TeŠp 02

MINIMÁLNE TECHNICKÉ ŠPECIFIKÁCIE MOSTNÉ OBJEKTY

Verzia:	B	
Účinnosť od:	07. 2019	
Schválil:	Ing. Jiří Hájek investičný riaditeľ	Podpis:
Schválil:	Ing. Ján Ďurišin generálny riaditeľ	Podpis:

OBSAH

1	Úvodná kapitola	3
2	Všeobecne	4
3	Záchytné bezpečnostné zariadenia	6
4	Vodiace bezpečnostné zariadenia	8
5	Odvodnenie	8
6	Mostné rímsy	11
7	Mostné závery	13
8	Mostné opory	14
9	Mostná vozovka	15
10	Mostné zábradlie	16
11	Komorové nosné konštrukcie a duté podpery	16
12	Spevnenia a prístupové schodiská	17
13	Ložiská	19
14	Ostatné	19
15	Mosty s presypávkou	20
16	Ekoduukty	20

1 Úvodná kapitola

Technické špecifikácie predstavujú minimálne požiadavky NDS, a. s. na riešenie niektorých súčasti alebo konštrukčných usporiadaní mostných objektov. Doplňujú platné technické normy a technické podmienky tak, aby bola správa a údržba mostných objektov po ich uvedení do prevádzky čo najjednoduchšia a primeraná z hľadiska optimalizácie vynakladaných finančných prostriedkov na ich správu a údržbu.

TeŠp spresňujú v niektorých detailoch požiadavky technických nariem a technických predpisov tam, kde uvedené dokumenty nie sú jednoznačné alebo umožňujú alternatívne riešenia.

TeŠp sú záväzné pre projektovanie nových objektov, pri opravách a rekonštrukciách sa použijú v primeranom rozsahu.

Predmetom technických špecifikácií 02 Mostné objekty je definovanie niektorých technických parametrov pre mostné objekty stavieb, ktorých Objednávateľom je Národná diaľničná spoločnosť, a. s.

TeŠp 02 sú záväzné pre projektové organizácie, ktoré spracovávajú projektovú dokumentáciu pre NDS, a. s. Iné technické riešenia je možné navrhnuť iba po predchádzajúcom odsúhlásení NDS.

TeŠp 02 sa uplatnia pre všetky stupne projektových dokumentácií v primeranom rozsahu, ktorý zodpovedá podrobnostiam konkrétné spracovávaného stupňa projektovej dokumentácie.

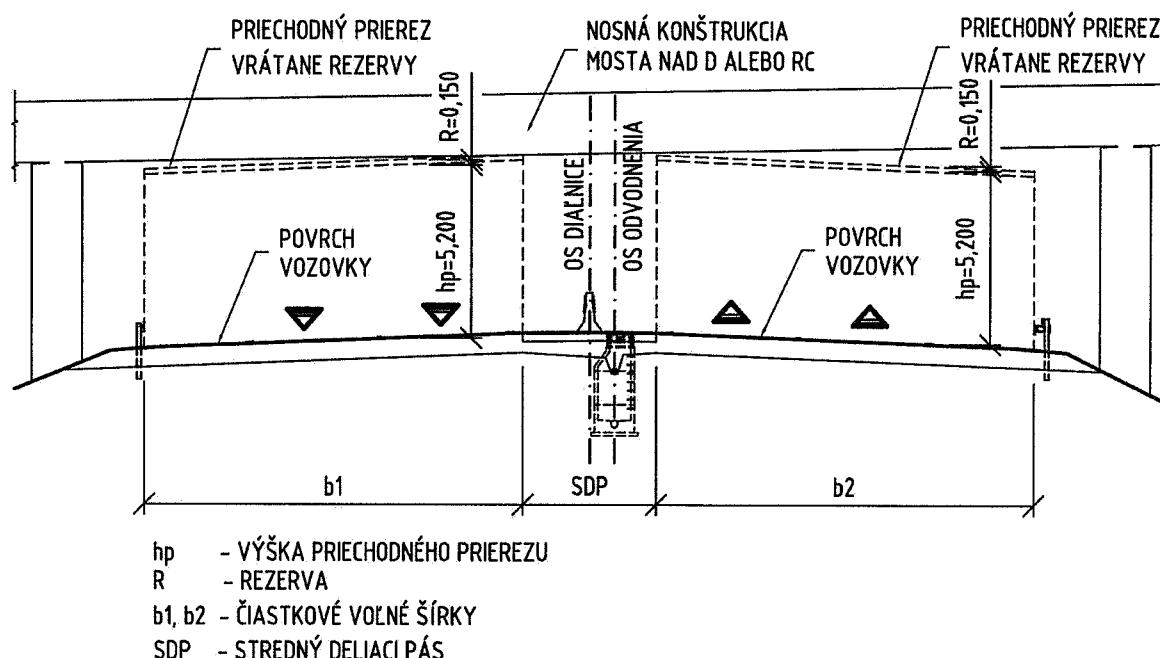
Použité skratky

D	diaľnica
RC	rýchlostná cesta
DÚR	dokumentácia na územné rozhodnutie
DRS	dokumentácia na realizáciu stavby
DSRS	dokumentácia skutočného realizovania stavby
DSP	dokumentácia na stavebné povolenie
DVP	dokumentácia na vykonanie prác
MZ	mostný záver
ORL	odlučovač ropných látok
ČOV	čistiareň odpadových vôd
PD	projektová dokumentácia (všeobecne)
PK	pozemné komunikácie
SDP	stredný deliaci pás smerovo rozdelenej komunikácie
TeŠp	technické špecifikácie
TKP	technicko-kvalitatívne podmienky
TP	technické podmienky
TPV	technické podmienky výrobcu zvodidla

VDZ	vodorovné dopravné značenie
VTD	výrobno-technická dokumentácia
ZDZ	zvislé dopravné značenie
ZoD	zmluva o dielo

2 Všeobecne

- 2.1 Pre smerovo rozdelené D a RC sa navrhujú mosty samostatne pre každý pás pozemnej komunikácie. Znamená to, že sa nenavrhuje jedna nosná konštrukcia pre obidva pásy D alebo RC.
- 2.2 Pre návrh nosných konštrukcií sa uprednostňujú nosné konštrukcie tvorené tyčovými prefabrikátkmi, plné doskové konštrukcie alebo nosné konštrukcie dvojtrámové (prípadne viactrámové s plným prierezom).
- 2.3 Pri navrhovaní mostov nad D a RC sa uvažuje s výškou priechodného prierezu nad D a RC 5,20 m. V zmysle čl. 6.3.2.1 STN 73 6201 je teda voľná výška podjazdu min. 5,35 m nad povrhom vozovky D a RC (vrátane rezervy 0,15 m), pozri obr. 1.

Obrázok 1: Priechodný prierez mostov nad D alebo RC

- 2.4 Mosty nad D a RC redukovať na minimálnu mieru (hlavne na poľných cestách) a preferovať prepojenie pod diaľnicou diaľničnými mostami.
- 2.5 Ak je nevyhnutné navrhnuť most vedený nad D alebo RC (napr. vzhľadom na terénne podmienky), nesmie byť jeho kanalizácia zvedená do odvodňovacích zariadení D alebo RC.
- 2.6 Pri návrhu mostov nad D a RC uplatniť jednotné technické riešenie mostnej konštrukcie.

- 2.7 Mosty nad D a RC je bezpodmienečne nutné pri určení budúceho správcu riešiť pridelením správcovstva (min. zmluvou o budúcej zmluve) príslušnému správcovi dotknutej komunikácie (vrátane poľných ciest).
- 2.8 Pre začaženie mostov na D a RC, vrátane všetkých mostov na križovatkách s D a RC, sa vždy použije aj začažovací model 3 - LM3 (špeciálne vozidlá) v zmysle STN EN 1991-2/NA, čl. NA.2.16. Kategorizačné súčinitele sa uvažujú s hodnotou 1,0.
- 2.9 Kotvy pozdĺžneho predpäťia nosnej konštrukcie sa navrhujú zapustené do koncových priečnikov do takej hĺbky, aby dobetónovaním koncových priečnikov (káps pre kotvy predpäťia) bola spoľahlivo zabezpečená ochrana kotiev proti korózii.
- 2.10 V DÚR, DSP a DRS ako súčasť DP pre realizáciu stavby v zmysle Zmluvných podmienok FIDIC - „Červená kniha“ sa nesmú uvádzať názvy žiadnych výrobkov. Uvádzajú sa min. technické parametre, resp. špecifikácie, aké musia výrobky/materiály mať v súlade s platnými technickými predpismi. Konkrétny stavebný výrobok je možné v týchto stupňoch PD uviesť v tom prípade, ak je to nevyhnutné a nie je možné navrhnúť iný výrobok. DRS pre realizáciu stavby v zmysle Zmluvných podmienok FIDIC - „Žltá kniha“ musí byť vypracovaná v podrobnostiach DVP, s jednoznačným zadefinovaním konštrukcií, výrobkov, materiálov, konštrukčných detailov a pod..
- 2.11 DVP pre záchytné a vodiace bezpečnostné zariadenia v prípade Zmluvných podmienok FIDIC - „Červená kniha“ bude vypracovaná s uvedením konkrétnych stavebných výrobkov použitých pre tieto zariadenia na konkrétnej stavbe v súlade s ponukou zhotoviteľa. Zvodiadlo sa môže osadiť na miesto zabudovania iba na základe vypracovanej DVP, bez takejto dokumentácie sa zvodiadlo nemôže osadiť. DVP pre zvodiadlo musí byť overená oprávnenou osobou, autorizovaným stavebným inžinierom.
- 2.12 Vo všeobecnosti sa DVP v prípade Zmluvných podmienok FIDIC - „Červená kniha“ vypracováva pre riešenie detailov súvisiacich s konkrétnymi stavebnými výrobkami v súlade s ponukou zhotoviteľa. Takto vypracovaná DVP nemá vplyv na výkaz výmer a nezadáva možnosť zhotoviteľa na naviac práce počas výstavby.
- 2.13 V prípade Zmluvných podmienok FIDIC - „Žltá kniha“ vypracováva zhotoviteľ VTD pred zabudovaním stavebných výrobkov do trvalého diela.
- 2.14 Pre mosty spĺňajúce kritériá monitorovania podľa kap. 3 TP 076 Monitorovanie cestných mostov, sa navrhuje monitorovanie počas výstavby a prevádzky. Monitorovanie sa môže navrhnúť aj pre iné mosty, napr. mosty založené v nepriaznivých geologických podmienkach a pod.
- 2.15 V technických správach pre všetky mostné objekty na navrhovanom úseku D alebo RC sa musí uviesť názov budúceho správcu mosta.
- 2.16 Súčasťou projektovej dokumentácie musí byť návrh opatrení na zabezpečenie nadvihnutia nosnej konštrukcie pre možnosť výmeny alebo opravy ložísk.
- 2.17 Na mostoch sa navrhujú pozorovacie a pozorované body na miestach prístupných na meranie. Geodetické značky pre dlhodobé merania sa navrhujú podľa pravidiel uvedených vo vzorových listoch VL4 Mosty. Pre geodetické značky sa navrhne použiť nekorodujúci materiál.
- 2.18 Tabuľky s evidenčnými a identifikačnými číslami mostov (prípadne evidenčnými číslami podcestia) sa navrhnu osadiť na všetkých mostoch, ktoré sú súčasťou stavby navrhovaného úseku tak, aby boli viditeľné pre účastníkov cestnej premávky. Tabuľky

sa osadzujú na samostatných nosičoch tak, aby nezasahovali do priechodných profilov komunikácie alebo chodníka.

- 2.19 Pre návrh detailov na všetkých mostoch na projektovanom úseku D alebo RC sa použijú v čo najvyššej možnej miere, pokiaľ to je technicky možné, rovnaké technické riešenia.
- 2.20 Pre návrh detailov sa v maximálnej miere použijú riešenia uvedené vo vzorových listoch VL 4 Mosty.
- 2.21 Ochranné alebo farebne zjednocujúce nátery betónových nosných konštrukcií sa nenavrhujú. Možno ich navrhnúť v prípade architektonicky exponovanom prostredí, tento návrh je potrebné prerokovať a odsúhlasiť s budúcim správcom mosta/Objednávateľom na začiatku projektových prác. Takáto povrchová úprava nesmie nahradzovať primárnu ochrannú funkciu kvality betónu vzhľadom na vplyv prostredia. Ochrannú funkciu iba dopĺňuje.
- 2.22 Projektová dokumentácia musí obsahovať návrh prístupu správy a údržby mostov ku všetkým časťiam mosta, pre ktoré sa predpisuje pravidelná údržba v manuáli užívania mosta. V technickej správe sa uvedie samostatná kapitola, ktoré bude popisovať zabezpečenie požiadaviek umožňujúcich spoľahlivú správu a údržbu mosta.
- 2.23 Pri spracovávaní jednotlivých príloh projektovej dokumentácie (výkresových a textových) je potrebné venovať maximálnu pozornosť používaniu technických výrazov v zmysle názvoslovnych noriem.
- 2.24 Projektová dokumentácia musí byť zhotovená v štátnom jazyku.
- 2.25 Všetky kotviace skrutky vystavené poveternostným vplyvom sa musia zabezpečiť plastovými ochrannými krytkami odolnými proti UV žiareniu, prípadne aj voči posypovým soliam v závislosti od umiestnenia (na portálových konštrukciách DZ, zábradliach, mostných zvodidlách a zábradľových zvodidlách, nosných oceľových prvkoch PHS, ...). Pred osadením ochrannej krytky na prečnievajúcu časť kotviacej skrutky je potrebné skrutku ošetriť tak, aby nedochádzalo k jej korózii vplyvom kondenzácie vody v priestore krytky (vodoodpudivou vazelinou, prípadne ochranným sprejom proti korózii). Krytky musia byť špeciálnym výrobkom, ich náhrada krátkymi plastovými trubkami sa nedovoľuje. Lepenie krytie nie je prípustné.
- 2.26 Rozhrania materiálov (napr. styk spevnenej plochy pri krídle/opore a samotným krídlom/oporou...) je potrebné minimálne vytmeliť trvalo pružným tmelom (prípadne trvalo pružnou zálievkou), odolným voči UV žiareniu, prípadne aj voči posypovým soliam v závislosti od umiestnenia.
- 2.27 Na mostoch je potrebné vykonať také technické opatrenia, ktoré ochránia most pred zásahom blesku (počas výstavby mosta a v definitívnom štádiu mosta).

3 Záhytné bezpečnostné zariadenia

- 3.1 Záhytné bezpečnostné zariadenia je potrebné navrhnúť s uvažovaním jazdnej rýchlosťi 130 km/h.
- 3.2 Ak sa na moste osadzuje zvodidlo na vonkajšom okraji, musí mať úroveň zachytenia najmenej H2 pre schválené zvodidlo. Zvodidlo s úrovňou zachytenia najmenej H3 bude osadené na vonkajšom okraji mostov z dôvodu ochrany okolia mosta a v nebezpečných miestach, a to nasledovných prípadoch:
 - zdroj pitnej vody v blízkosti mosta

- železničná trať alebo električka križujúca alebo súbežná s mostom,
- verejné priestranstvo s veľkou frekvenciou chodcov
- súvislá zástavba (týka sa hlavne mestských estakád)
- súbežná alebo križujúca dopravne silno zaťažená cesta, najmä ak v mieste, kde je možný dopad vozidla, vedie vo vyššej úrovni cesta kategórie D ,R, MR a cesta I. triedy
- iné nebezpečné miesta, napr. vonkajšie strany oblúkov s polomerom menším ako 300 m v klesaní nad 4% (okrem vetiev križovatiek a rámip), hĺbka pod mostom väčšia ako 12 m a pod...

Okolím mosta a nebezpečným miestom sa myslí priestor pod mostom alebo vedľa mosta, do ktorého by vozidlo pádom z mosta mohlo dopadnúť.

V ostatných prípadoch sa zvodidlo s úrovňou záchytenia H3 a vyššou osadzuje v zmysle príslušných noriem a predpisov, prípadne podľa požiadaviek Objednávateľa.

- 3.3 Zvodidlo v strednom deliacom páse na mostoch musí mať úroveň záchytenia aspoň takú ako v strednom deliacom páse na prilahlej ceste (pred a za mostom). Výnimkou je prípad, keď je dovolené namiesto obojstranného zvodidla na prilahlých úsekokach D alebo RC úrovne záchytenia H3 osadiť dve súbežné mostné zvodidlá úrovne záchytenia H2 za podmienky ich výšky aspoň 1,10 m.
- 3.4 Ak je šírka zrkadla väčšia než 1,4 m, ide z hľadiska stanovenia úrovne záchytenia o vonkajší okraj mosta a úroveň záchytenia zvodidla sa stanoví podľa bodu 3.2 týchto špecifikácií (TeŠp 02).
- 3.5 Betónové zvodidlá sa navrhujú vždy prefabrikované, dĺžky max. 4,00m.
- 3.6 V rámci jednej stavby musia byť pre objekty, ktoré budú prevzaté do vlastníctva NDS, navrhnuté zvodidlové systémy iba jedného výrobcu.
- 3.7 Pod pätnými doskami zvodidel a zábradľových zvodidel sa navrhuje plastmalta hrúbky max. 20 mm pre všetky typy zvodidel (v projektovej dokumentácii je vhodné uvažovať s priemernou min. hrúbkou plastmalty 10 mm).
- 3.8 V prípade mosta vedeného nad inou komunikáciou okrem poľnej cesty a v prípade mosta na poľnej ceste vedeného nad D alebo RC musia byť zábradľové zvodidlá opatrené výplhou zabráňujúcou pádu ľadu, snehu a kameňov z mosta. Výplň zábradľového zvodidla v tomto prípade musí byť súčasťou certifikovaného výrobku ponúkaného výrobcom konkrétneho zvodidla, takáto výplň sa nenavrhuje individuálne. Pre tento účel sú prípustné sieťované výplne s okami max. 30 x 30 mm, alebo plná prieľadná výplň, ak je to vhodné napr. pre zabezpečenie prieľadnosti výplne alebo z estetických dôvodov.
- 3.9 V prípade, ak výrobca použitého zábradľového zvodidla neponúka výplň zabráňujúcu pádu ľadu, snehu a kameňov z mosta ako súčasť certifikovaného výrobku, musí sa výplň navrhnúť vo forme samostatného zábradlia za konštrukciou zábradľového zvodidla. Takéto zábradlie sa môže osadiť tesne za zábradľové zvodidlo, nie je potrebné dodržať požiadavku na vzdialenosť líca zábradľového zvodidla od pevnej prekážky podľa TPV. Takéto riešenie sa môže navrhnúť až po odsúhlásení budúcim správcom predmetného mosta/Objednávateľom na začiatku projektových prác.
- 3.10 Protidotyková ochrana na mostoch nad železničnou traťou na rímsach so zábradľovými zvodidlami sa navrhuje ako samostatná konštrukcia. Takáto konštrukcia sa môže osadiť tesne za zábradľové zvodidlo, nie je potrebné dodržať požiadavku na vzdialenosť líca zábradľového zvodidla od pevnej prekážky podľa TPV. V prípade, ak je na okraji mosta navrhnuté zábradlie, môže byť protidotyková ochrana navrhnutá ako súčasť zábradlia.

- 3.11 Špecifické prvky mostných zvodidiel (stípkы s pätnou doskou) a zábradľových zvodidiel (stípkы s pätnou doskou a horné madlo) sa musia na predĺženie životnosti opatríť náterom v zmysle platných TP (odtieň vrchného náteru schvaľuje budúci správca).
- 3.12 Farebná úprava sa zásadne realizuje vo výrobni u výrobcu. Dodatočné nátery na stavbe sa zakazujú, v nevyhnutnom prípade sa povoľuje zhotoviť drobné opravy poškodených miest náterov na stavbe.
- 3.13 Všetky prvky oceľových zvodidiel (v mieste mostných záverov) musia byť navrhnuté ako elektricky izolované (tzn. - zvodnica, madlo, resp. výplň zvodidiel).
- 3.14 Je nutné zabezpečiť, aby modul kladenia stípikov mostných zvodidiel korešpondoval s pracovnými, prípadne dilatačnými škárami rímsy a zároveň s kotvením rímsy tak, aby nedochádzalo ku kolíziám.

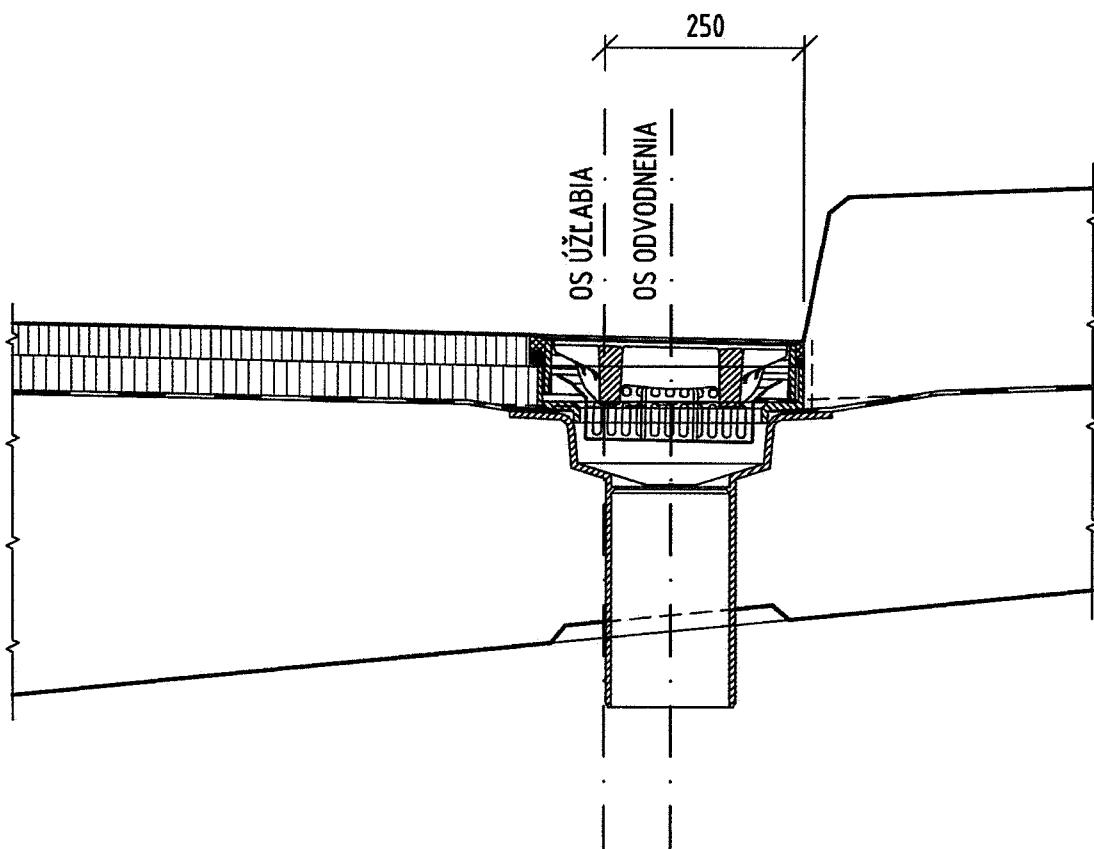
4 Vodiace bezpečnostné zariadenia

- 4.1 Vodiace bezpečnostné zariadenia sa navrhujú podľa zásad uvedených v dokumente „ŠTÚDIA PRE ZVÝŠENIE BEZPEČNOSTI CESTNEJ PREMÁVKY - OSADZOVANIE SMEROVÝCH STÍPIKOV NA MOSTOCH A CESTÁCH“ (NDS, a. s. z roku 2013), so zohľadnením platných technických predpisov (príslušné normy a TP 105.).
- 4.2 Vodiace bezpečnostné zariadenia sa navrhujú vo forme zvodidlových nadstavcov a betónových zvodidlových odrážačov. Zvodidlové odrazky umiestňované do oceľových zvodníčok sa nenavrhujú.
- 4.3 Na betónové zvodidlá sa navrhne osadenie betónových zvodidlových odrážačov bez ohľadu na to, či je betónové zvodidlo obojstranné alebo jednostranné a bez ohľadu na to, či je obojstranné betónové zvodidlo navrhnuté v osi SDP alebo v krajnej polohe SDP. Betónové zvodidlové odrážače sa navrhnu z kovových materiálov odolných proti korózii a nepriaznivým vplyvom prostredia spôsobeného používaním chemických rozmrazovacích prostriedkov.
- 4.4 Modré smerové stípkы s modrými odrazkami sa navrhujú na mostoch (vymedzených mostnými závermi alebo rozhraním medzi mostom a príahlým cestným telesom) a na príahlých úsekokach ciest smerovo nerozdelených v dĺžke 200 m pred aj za mostom, na príahlých úsekokach ciest smerovo rozdelených 200 m pred mostom a 100 m za mostom.
- 4.5 Modré smerové stípkы sa osadzujú vo vzdialosti 1 m, alebo približne 1 m (podľa otvorov na zvodničach zvodidiel) od bielych smerových stípikov. Pritom sa nedbá na to, či sú v smere jazdy modré smerové stípkы pred alebo za bielymi smerovými stípikmi. Pri smerovo rozdelených cestných komunikáciách sa navrhuje predradenie modrých smerových stípikov pred bielymi.
- 4.6 Smerové stípkы a zvodidlové nadstavce z plastu sa navrhujú z tzv. dutej konštrukcie, konštrukcie z plochého plechu alebo plastu sa nenavrhujú.

5 Odvodnenie

- 5.1 Odvodnenie na mostoch sa navrhuje systémom mostných odvodňovačov so zaústením do zberného odvodňovacieho potrubia.

- 5.2 Odvodnenie sa navrhuje viesť mimo komoru mosta pod konzolou mosta. Výnimkou, kedy sa odvodňovacie potrubie umiestňuje do komôr mosta, je riešenie pri dostrednom sklene oboch mostov a po odsúhlásení budúcim správcom predmetného mosta/Objednávateľom aj u komôrkových mostov v intraviláne.
- 5.3 V prípade, že bude nevyhnutné viesť odvodňovacie potrubie v komore mosta, je nevyhnutné primerane upraviť aj priemery odvodňovacích otvorov komôr (tak aby nedošlo k zatopeniu komory v prípade poruchy potrubia).
- 5.4 Postranné odvodňovacie žľaby sa navrhujú iba vo výnimočných prípadoch po predchádzajúcim prerokovaní a odsúhlásení s budúcim správcom predmetného mosta/Objednávateľom.
- 5.5 Os úžľabia, v ktorom sa navrhuje odvodnenie mosta, sa navrhuje vo vzdialosti min. 0,25 m od hrany obrubníka rímsy smerom do vozovky. Os úžľabia nemusí byť totožná s osou odvodnenia mosta, pozri obr. 2.

Obrázok 2: Úžľabie betónovej mostovky

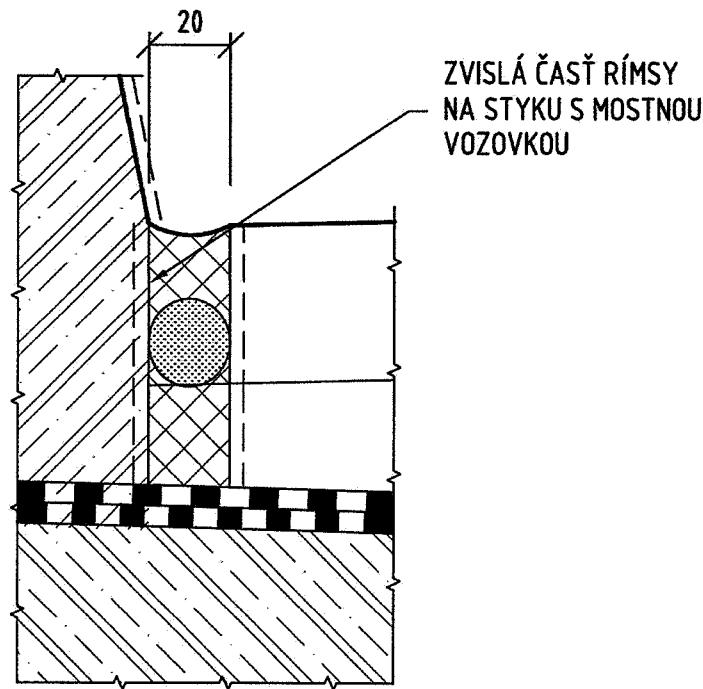
- 5.6 Oceľové príslušenstvo potrubného odvodnenia (závesy potrubia zo závitových tyčí, prípadne z hladkých tyčí a ich kotevné prvky, objímky, prípadné iné spojovacie prvky) sa navrhuje z nekorodujúceho materiálu, z nerezovej ocele triedy min. A4.
- 5.7 Závesy potrubia vyhotovené z valcovaných profilov (rámové závesy) môžu byť navrhnuté z ocele ochránenej proti korózii žiarovým zinkovaním a dvojnásobným náterom podľa platných technických podmienok pre protikoróznu ochranu oceľových konštrukcií mostov.

- 5.8 Odvodnenie hydroizolácie sa navrhuje pozdĺžnymi a priečnymi drenážnymi kanálikmi z drenážneho plastbetónu v kombinácii s odvodňovacími tvarovkami zaústenými do zberného potrubia. Pre drenážny plastbetón sa použije riečne kamenivo fr. 8/16 mm.
- 5.9 Odvodňovacie tvarovky sa musia navrhnúť aj do najnižšieho miesta mostovky, ktorým je zvyčajne spojenie pozdĺžneho drenážneho kanálika s priečnym drenážnym kanálom pred mostnými závermi.
- 5.10 Odvodňovacie tvarovky sa navrhnu so zaústením do zberného potrubia. Ak to nie je technicky možné (napr. v oblasti mostných záverov), zvislá trubka odvodňovacej tvarovky musí prečnievať pod okraj nosnej konštrukcie min. 0,15 m. V žiadnom prípade sa nesmie navrhnúť vyústenie odvodňovacej tvarovky nad úložnými prahmi tak, aby voda z tvarovky vytiekala na úložný prah.
- 5.11 V projektovej dokumentácii musí byť navrhnuté zaústenie odvodňovacieho potrubia na moste do systému odvodnenia celej D alebo RC, ak je to možné. V projektovej dokumentácii musí byť vždy navrhnutý spôsob a miesto zaústania odvodnenia konkrétneho mosta. Súčasti odvodnenia až po miesto zaústenia do kanalizácie, prípadne na iné verejné miesto, sú súčasťou mostného objektu.
- 5.12 Mreža mostného odvodňovača musí mať na jednej strane pánt a na druhej strane skrutku alebo iný zámok.
- 5.13 Mreža odvodňovača sa osadzuje rovnobežne s povrchom vozovky v pozdĺžnom aj priečnom smere. Maximálne prípustné zapustenie pod úroveň vozovky je 5 mm.
- 5.14 Rám mreže odvodňovača sa navrhuje v tesnej blízkosti hrany obrubníka s tesnenou škárou šírky 20 mm.
- 5.15 V PD musí byť uvedená požiadavka na preukázanie hĺnosti odvodňovačov prostredníctvom skúšok.
- 5.16 Rozoberateľný spoj odvodňovacieho potrubia alebo pripojenie potrubia na teleso odvodňovača (výtok z taniera odvodňovača) nesmie byť zabetónovaný v monolitickej časti. Takýto spoj musí byť opraviteľný alebo vymeniteľný počas celej prevádzky bez potreby búrania.
- 5.17 Odvodňovače sa navrhujú ako stavebné výrobky (kompletný odvodňovač v skladbe podľa TP). Kombinácia časti odvodňovača s individuálne vyrobenou časťou (napr. individuálne zvarený tanier s odtokom) sa zakazuje.
- 5.18 Vo výnimcochých prípadoch, najmä pri rekonštrukcii starých mostov, sa môžu navrhnúť atypické odvodňovače. Na ich výrobu sa použije nehrdzavejúci materiál (nerezová oceľ tr. min A4) s min. hrúbkou akéhokoľvek dielca 5 mm.
- 5.19 Všetky súčasti odvodňovačov, vrátane všetkého spojovacieho materiálu (skrutky, matice, podložky a pod.) musia byť vyrobené z nehrdzavejúceho materiálu (povrchová korózia liatinových prvkov nie je chybou).
- 5.20 Pre potrubné systémy sa navrhnu materiály, ktoré majú preukázané vlastnosti s ohľadom starnutia materiálu odskúšané pre životnosť 30 rokov (vrátane UV stability).
- 5.21 Všetky súčasti odvodňovacieho potrubia musia byť viditeľne trvalo označené podľa požiadaviek normy.

- 5.22 Potrubné systémy sa navrhujú s farebnosťou, ktorú zabezpečuje farebnosť základného materiálu (bez dodatočných náterov).
- 5.23 Spájanie potrubí navzájom, prípadne potrubia s tvarovkami sa nesmie navrhovať na tupo s použitím kovových alebo gumených objímkov alebo presuvných spojov. Povoluje sa navrhovať iba hrdlové tesnené spoje.
- 5.24 Závesné systémy musia zabezpečovať dostatočnú tuhosť potrubia v pozdĺžnom aj priečnom smere. V prípade netuhých závesov (vytváraných zo subtílnych kruhových tyčí) musia mať tuhosť v priečnom smere zabezpečenú ich zošikmením s odklonom od zvislice min. 30°.
- 5.25 Vzájomná vzdialenosť závesov odvodňovacieho potrubia musí byť menšia ako 2 m. Každý dielec potrubia alebo tvarovka vložená v potrubí, musia byť uchytené min. 2 ks závesov.
- 5.26 Vzájomná vzdialenosť medzi závesmi susediacimi so spojom potrubia musí byť menšia ako 1,5 m.
- 5.27 Pre napojenie odvodňovačov do zberného potrubia sa navrhujú tvarovky vo forme odbočiek, sedlové pripojenia s uchytením opásaním okolo potrubia sa nedovoľujú.
- 5.28 Napojenie odvodňovacích tvaroviek sa navrhuje priamo zaústením do zberného potrubia cez otvor tesnený gumenou manžetou.
- 5.29 V prípade, ak sa navrhne kovové potrubie odvodnenia, musí sa navrhnúť z nekorodujúceho materiálu, nerezová ocel triedy min. A4, s hrúbkou steny min. 4 mm.
- 5.30 Všetky prvky odvodnenia v mieste mostných záverov musia byť navrhnuté ako elektricky izolované.

6 Mostné rímsy

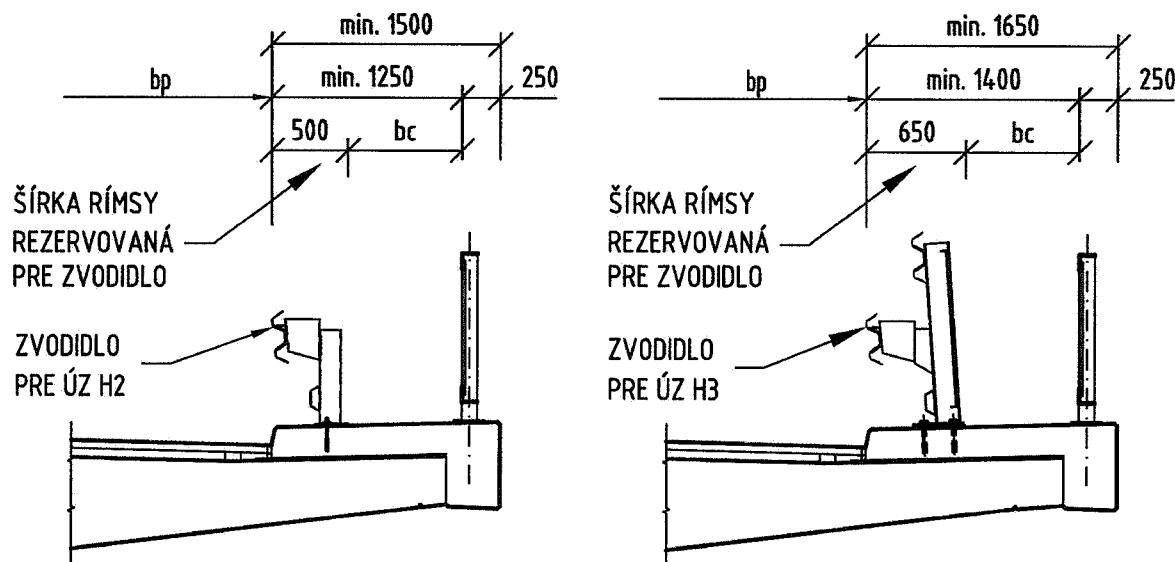
- 6.1 V DSP a DRS ako súčasť DP pre realizáciu stavby v zmysle Zmluvných podmienok FIDIC - „Červená kniha“ sa má tvar a výška obrubníka navrhnuť tak, aby neobmedzovali výber typu záchytných bezpečnostných zariadení budúcim zhotoviteľom, obvykle sa navrhuje výška 12 cm. Výška a tvar obrubníka sa môže v DVP spresniť s ohľadom na použitie konkrétneho typu záchytných bezpečnostných zariadení.
- 6.2 V DRS pre realizáciu stavby v zmysle Zmluvných podmienok FIDIC - „Žltá kniha“ sa musí tvar a výška obrubníka navrhnuť pre konkrétny typ záchytného bezpečnostného zariadenia.
- 6.3 Ak sa navrhujú celomonolitické rímsy, musia mať navrhnutú aj zvislú časť, ktorá bude zakrývať hornú časť nosnej konštrukcie.
- 6.4 Na projektovanom úseku D alebo RC sa navrhne, pokiaľ to bude možné, jednotný tvar vonkajších zvislých častí ríms.
- 6.5 Časť rímsy na styku s mostnou vozovkou sa navrhuje vždy zvislá, pozri obr. 3.

Obrázok 3: Rímsa na styku s mostnou vozovkou

- 6.6 Ochranné alebo farebné zjednocujúce nátery ríms sa nenavrhujú.
- 6.7 Môžu sa navrhnuť iba hydrofóbne ochranné nátery, ktoré zvyšujú ochranu mostných ríms v prvých rokoch prevádzky. Takýto náter nesmie nahradzať primárnu ochrannú funkciu kvality betóny vzhľadom na vplyv prostredia. Ochrannú funkciu iba doplňuje.
- 6.8 Povrchová úprava ríms sa navrhuje striážou (metličkováním).
- 6.9 Kotvenie častí mostných ríms, ktoré sú príahlé k mostným záverom a koncom ríms, sa zahusuje oproti kotveniu bežných úsekov ríms v usporiadaní podľa vzorového listu.
- 6.10 Pri návrhu šírky mostnej rímsy sa uvažuje s rezerváciou šírky pre zvodidlo alebo zábradľové zvodidlo s úrovňou zachytenia H2 v hodnote 0,5 m. Ak sa navrhuje zvodidlo alebo zábradľové zvodidlo pre úroveň zachytenia H3 a viac, táto šírka sa navrhuje v hodnote 0,65 m, pozri obr. 4.
- 6.11 Ak sa navrhuje kotvenie rímsy s použitím prítláčnej podložky, táto podložka sa navrhuje kruhová.
- 6.12 Krycie plechy mostných záverov na rímsach sa navrhujú kotvíť vždy na strane v smere jazdy, vo vybratí rímsy na nevodivej klznej ploche (krycí plech kopíruje hornú hranu rímsy). Pripevnenie k mostnej rímskej sa navrhuje skrutkami so šesthrannou hlavou pre vidlicový kľúč.
- 6.13 V súlade so vzorovými listami VL 4 MOSTY sa prekrytie zrkadla mosta na D alebo RC vedeného nad inou komunikáciou (okrem poľnej cesty), prípadne nad železnicou,

navrhne plnou doskou z kompozitného materiálu. Pripevnenie k rímskej mostovej konštrukcii musí rešpektovať dilatačný pohyb mostov.

Obrázok 4: Šírka rímsy rezervovaná pre zvodidlo

7 Mostné závery

- 7.1 Nedovoľuje sa navrhovať asfaltové mostné závery na mostoch na D a RC (vrátane mostov na vettách križovatiek, na pripájacích a odbočovacích pruhoch ...).
- 7.2 MZ sa navrhujú ako oceľové mechanické alebo gumokovové kobercové, s úpravou na zníženie hlučnosti.
- 7.3 Mostné závery sa prioritne navrhujú kolmé. Znamená to, že je žiaduce, aby sa prioritne navrhovali kolmé mosty, ktoré umožnia navrhnuť aj kolmé mostné závery. Návrh šikmých mostov (so súčasným návrhom šikmých mostných záverov) je potrebné na začiatku projektových prác odsúhlasiť s Objednávateľom so súčasným zdôvodnením takéhoto návrhu.
- 7.4 Vedenie mostných záverov v priečnom smere mosta sa navrhuje tak, aby kopírovali povrch nosnej konštrukcie bez zalomenia alebo aby boli zalomené v mieste úžľabia smerom k povrchu rímsy. Zalomená časť mostného záveru v mieste rímsy sa navrhne v maximálne možnom skлоне tak, aby na jeho konci dosahovala výšku povrchu rímsy. Viacnásobné zalomenie mostného záveru v mieste rímsy sa nedovoľuje. Konkrétné technické riešenie zalomenia mostných záverov je potrebné na začiatku projektových prác odsúhlasiť s Objednávateľom.
- 7.5 Pri ukončení mostného záveru (bez zalomenia) na vonkajšom okraji mosta v smere priečneho sklonu bude umiestnená zberná nádoba (z materiálu odolného voči UV žiareniu a posypovým soliam) na zachytávanie pretekajúcej vody s jej odvedením do dažďovej kanalizácie (kde dôjde k jej prečisteniu). Tam, kde nebude technicky možné odviesť vodu z mostného záveru do dažďovej kanalizácie, je potrebné odvedenie vody zo zbernej nádoby usmerniť (zvodným potrubím min. DN 160) a následne odviesť

- žľabom z betónových tvárníc v spevnenom svahu opory pod mostný objekt. Návrh technického riešenia je potrebné odsúhlasiť s budúcim správcom predmetného mosta.
- 7.6 Pre návrh mostných záverov sa prioritne navrhujú modulové konštrukcie tak, aby bola možná oprava iba časti mostného záveru s minimálnym obmedzením dopravy.
 - 7.7 Pre zabezpečenie možnosti opravy mostného záveru zospodu je potrebné navrhnúť prístup v prípade, ak to konštrukcia mostného záveru vyžaduje.
 - 7.8 Ak je nad oporou navrhnutý mostný záver s roznášacím mechanizmom, je potrebné navrhnúť voľnú výšku pod roznášacím mechanizmom po úložný prah min. 1,2 m. Medzera medzi koncovým priečnikom a záverným múrikom musí byť v takomto prípade min. 0,6 m
 - 7.9 Pri návrhu mostných záverov s nožnicovým roznášacím mechanizmom sa navrhuje vzájomná vzdialenosť nožnicových mechanizmov max. 1,0 m.
 - 7.10 Všetky mostné závery na moste musia byť navrhnuté ako elektricky izolované (požiadavka platí aj pre oceľové prekrycia v miestach ríms).
 - 7.11 Všetky mostné závery budú navrhnuté ako vodonepripustné tak, aby nedošlo k pretekaniu vody cez mostný záver na úložný prah opory.

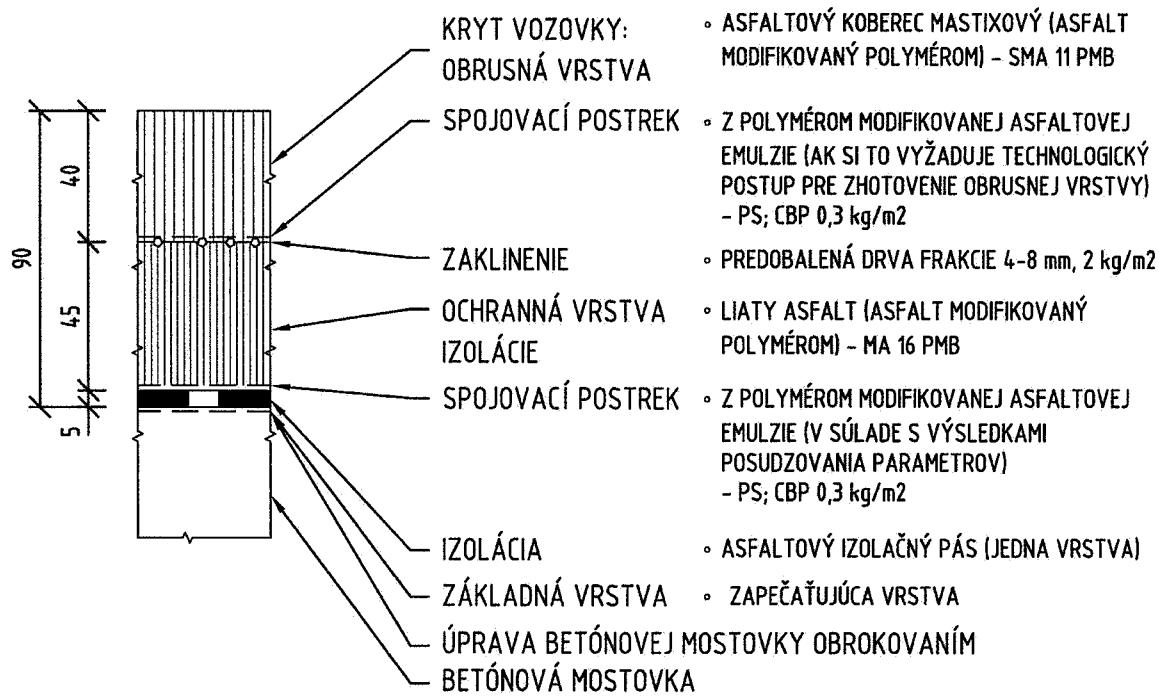
8 Mostné opory

- 8.1 Sklon úložného prahu sa navrhuje v smere od záverného múrika tak, aby nebolo potrebné navrhovať žliabok na odvodnenie pozdĺž úložného prahu. V prípade, ak sa opory navrhujú s krycími stienkami z dôvodu komorovej nosnej konštrukcie, je potrebné navrhnúť odvodnenie úložného prahu v jeho najnižšom mieste.
- 8.2 Úložné prahy sa navrhujú na celú šírku nosnej konštrukcie.
- 8.3 V prípade návrhu mostných krídel sa použije železobetónová konštrukcia.
- 8.4 Na oporách mosta sa vyznačí rok zhotovenia nosnej konštrukcie mosta trvalým spôsobom odtlačkom gumenej matrice osadenej v debnení.
- 8.5 Revízny chodník, prípadne revízna lávka, sa navrhuje pozdĺž všetkých opôr vo výške spravidla 1,8 m pod úrovňou nosnej konštrukcie.
- 8.6 V prípade, že je medzi dvomi súbežnými mostami navrhnuté zrkadlo nad úložnými prahmi opôr, navrhne sa prekrytie tejto časti zrkadla plnou doskou z kompozitného materiálu. Prievnenie k rímskej mostovej konštrukcii musí rešpektovať dilatačný pohyb mostov.
- 8.7 Revízny chodník sa navrhuje pozdĺž všetkých opôr, v šírke min. 0,60 m, so spevneným povrchom, v priečnom skлоне 5 % k svahu opory pod ním.
- 8.8 Revízny chodník sa nesmie navrhnúť z betónových tvárníc.
- 8.9 Odvodnenie rubu opôr sa navrhuje vyústiť cez rovnobežné krídla alebo cez násypový svah prostredníctvom vyústenia objektu podľa vzorových listov VL4 MOSTY. Vyústenie cez líce opory sa navrhuje iba vo výnimocných prípadoch. V prípade vyústenia cez líce opory je potrebné vodu z odvodňovacej rúrky odviesť žľabom z betónových tvárníc v spevnenom svahu opory pod mostný objekt (rúrka musí byť navrhnutá s presahom pred líce opory min. 0,10m).

- 8.10 V prípade, že sa podpera mosta nachádza v toku, resp. v stojatej vode, je potrebné obložiť danú podperu do výšky prietoku Q100 kameným obkladom (rozmery kamenného obkladu: hrúbka min. 0,2m; výška min. 0,2m; dĺžka min. 0,4m; parametre kamenného obkladu: vyvretá hornina I. triedy, nezvetraná, nasiakavosť max. 5% - napr. granit).

9 Mostná vozovka

- 9.1 Kryt mostnej vozovky sa navrhuje jednovrstvový, pozri obr. 5.
- 9.2 Ochranná vrstva izolácie sa navrhuje z liateho asfaltu.
- 9.3 Izolačná vrstva sa navrhuje z jednej vrstvy asfaltových pásov natavovacích.
- 9.4 Základná vrstva sa navrhuje ako zapečaťujúca vrstva.
- 9.5 Povrch betónovej mostovky sa navrhuje upraviť obrokováním pred zhotovením základnej vrstvy.
- 9.6 Spojovací postrek medzi izoláciou a ochrannou vrstvou izolácie sa navrhuje v prípade, ak je súčasťou schváleného izolačného systému použitého pri realizácii (pozri obr. 5).
- 9.7 Medzi vrstvou ochrany izolácie z liateho asfaltu a krytom vozovky sa navrhuje zaklinenie predobaleným kamenivom.

Obrázok 5: Vozovka na betónovej mostovke

10 Mostné zábradlie

- 10.1 Mostné zábradlie sa navrhuje zo samostatných sekcií. Medzera medzi držadlami jednotlivých sekcií nesmie prekročiť hodnotu 20 mm. Dĺžka jednej sekcie sa navrhuje max. 2 m.
- 10.2 Mostné zábradlie sa navrhuje s použitím otvorených oceľových profilov. Použitie oceľových profilov, pri ktorých môže vzniknúť časť zábradlia s neprístupnou dutinou sa nepovoľuje.
- 10.3 V prípade mosta vedeného nad inou komunikáciou okrem poľnej cesty a v prípade mosta na poľnej ceste vedeného nad D alebo RC sa pre zabránenie pádu ľadu, snehu a kameňov z mosta na cestu pod mostom, prípadne z mosta na most, navrhuje zábradlie opatrené plnou výplňou z ľahokovu hrúbky min. 2 mm s otvormi o max. ploche 1 cm². Pre takúto výplň sa môže použiť aj priečladný materiál, ak je to vhodné napr. pre zabezpečenie priečladnosti výplne alebo z estetických dôvodov. Zároveň je nevyhnutné zabezpečiť, aby nedošlo k pádu celej výplne pod most. Limitné hodnoty pre medzery medzi sekciami zábradlia a medzi výplňou a mostnou rímsou sa nepredpisujú, platia všeobecné požiadavky na zábradlie.
- 10.4 Medzera medzi povrchom rímsy a plnou výplňou sa nepredpisuje. Tiež sa nepredpisuje vzdialenosť medzi stípkmi zábradlia. Tieto medzery môžu zostať bez výplne.
- 10.5 Kotvenie mostného zábradlia sa navrhuje pomocou pätných dosiek stípkov a mechanických alebo chemických kotieb s podliatím pätných dosiek plastmaltou.
- 10.6 Všetky prvky oceľového zábradlia v mieste mostných záverov musia byť navrhnuté ako elektricky izolované.
- 10.7 Je nutné zabezpečiť, aby modul kladenia stípkov zábradlia korešpondoval s pracovnými, prípadne dilatačnými škárami rímsy, a teda aby nedochádzalo ku kolíziám.

11 Komorové nosné konštrukcie a duté podpery

- 11.1 Komory nosných konštrukcií mostov a vnútorné priestory dutých podpier sa navrhujú s elektroinštaláciou s osvetlením s možnosťou napojenia na trvalý zdroj el. energie (v rámci IRSD sa ľahá aj rozvod elektriny) alebo na prenosný zdroj elektrickej energie (pojazdnú elektrocentrálu). Vypínač sa navrhne pri vstupe do komory NK.
- 11.2 Všetky možné vstupy do komôr mosta a do dutých podpier sa musia zabezpečiť mechanicky a elektronicky proti vstupu nepovolaných osôb a krádežiam prívodných a ovládacích káblov signalizačných zariadení. Elektronické zabezpečenie sa musí prepojiť na príslušné operátorské pracovisko.
- 11.3 Svetlá výška komory mosta sa navrhuje min. 1,8 m. Prípadné umiestnenie príslušenstva mosta (napr. IRSD, odvodnenie, ...) musí byť v priečnom reze usporiadane tak, aby cez komoru mosta bol po celej dĺžke priechodný prierez (pre personál údržby) výšky min. 1,8m a šírky min. 0,6m.
- 11.4 V komorových mostoch sa musí zabezpečiť priechodnosť komory mosta po celej jeho dĺžke otvormi v nadpodperových priečnikoch šírky min. 1 a výšky 1,8 m. Ak je svetlá výška komory menšia ako 1,8 m, otvor v priečnikoch nesmie mať výšku menšiu ako 1,4 m. Takéto otvory sa prioritne navrhujú pri spodných doskách priečneho rezu tak, aby

zabezpečili bezbariérový prechod. Ak je výškový rozdiel medzi podlahou komory mosta a podlahou otvoru v priečniku viac ako 31 cm, je potrebné vybudovať spravidla rampu o max. sklonie 30° voči vodorovnej rovine, šírky minimálne 60 cm. Navrhovanie rebríkov nie je prípustné.

- 11.5 Pre zabezpečenie prístupu z komory mosta na hlavicu podpery sa navrhnú otvory v spodnej doske nadpodperových priečnikov rozmerov min. $0,8 \times 0,8$ m. Takýto otvor bude uzatvorený oceľovým (mrežovým) poklopom s možnosťou zaistenia otvoreného poklopu poistkou. Poklop sa navrhne s otváraním a uzamykaním z vnútornej strany komory mosta a s držadlom (madlom) v spodnej doske mosta pre uľahčenie výstupu osôb.
- 11.6 Súčasťou mosta musia byť navrhnuté prenosné rebríky z hliníka na výstup z komory na podpery, ktoré budú trvalo umiestnené v komore mosta, v počte najmenej 1 ks na každé 2 podpery.
- 11.7 Hlavice podpier musia mať navrhnutú plošinu na kontrolu ložísk. Plošina bude po obvode opatrená ochranným zábradlím.
- 11.8 Všetky otvory do komorovej NK a dutej podpery (vrátane otvorov sa zabezpečenie vetrania) treba zabezpečiť proti možnosti vnikania vtáctva a iných živočíchov (oceľovými roštami - rozmer oka max. 20×20 mm, prípadne plnostennými dverami atď.).
- 11.9 Duté mostné podpery musia byť z vnútra kontrolované. Musia byť vybavené schodiskami alebo trvalými rebríkmi s plošinami.
- 11.10 Vstupy do komôr mosta sa zabezpečujú otvormi (vrátane zabezpečenia proti neoprávnenému vstupu do komôr mostov a vykrádaniu mostov - IRSD) v nasledovnom preferenčnom poradí :
 - otvormi v spodnej doske nosnej konštrukcie u mostov, ku ktorým je umožnený prístup mechanizmami s plošinou,
 - vstup na úložný prah mosta cez SDP,
 - vstup na úložný prah mosta cez dvere v bočnej strane opory/v krycej stienke.
- 11.11 Krycie stienky sa navrhujú železobetónové s medzerou okolo nosnej konštrukcie šírky max. 150 mm. Do takto navrhnutej krycej stienky sa navrhnu vstupné dvere zabezpečené proti neoprávnenému vstupu do komory mosta, prístupné z revízneho chodníka popri úložnom prahu opory.
- 11.12 Komorová NK musí byť v mieste podpery uložená min. na dvojici ložísk (uloženie na 1 ložisko je neprípustné), alternatívne môže byť konštrukcia rámovovo spojená zo spodnou stavbou resp. uložená na vrubovom kľbe.
- 11.13 V prípade, že výsledky korózneho prieskumu na komorovom moste preukážu vplyv bludných prúdov „stupeň č. 4, resp. č. 5“ (v zmysle TP 081), nie je prípustné použitie rámovovo spojenej konštrukcie zo spodnou stavbou, resp. použitie vrubových kľbov.

12 Spevnenia a prístupové schodiská

- 12.1 Spevnenie svahu opôr pod mostným objektom sa navrhuje lomovým kameňom uloženým do betónového lôžka so škárovaním s presahom obrysú mosta 0,5 m na každej strane. V spodnej časti sa navrhuje betónový stabilizujúci základový prah.

Spevnenie bude po stranách lemované betónovým cestným obrubníkom. Záhonové obrubníky sa nenavrhujú.

- 12.2 Svalové kužeľe a svaly opôr sa navrhujú v sklone spravidla 1:2.
- 12.3 V nevyhnutných prípadoch (strmšie sklonky) sa spevnenie svalových kužeľov môže navrhnúť spevňujúcou protieróznou geomrežou. Geomreža musí byť lokálne pripojená k svalovému kužeľu kotvami, ktoré zabezpečia jej stabilitu. Kotvy nesmú vyčnievať (nakoľko to predstavuje riziko úrazu pri kosení). Volí sa nasledovná skladba: geomreža z polymérov + vrstva zahumusovania + georohoz z prírodného (biodegradovateľného) materiálu + hydroosev. Takýto návrh je potrebné na začiatku projektových prác odsúhlasiť s budúcim správcom/Objednávateľom predmetného mosta so súčasným zdôvodnením návrhu.
- 12.4 Spevnenie krajníc a časti SDP pri koncoch ríms a spevnenie medzi schodiskami a krídlami opôr sa navrhuje lomovým kameňom uloženým do betónového lôžka so škárovaním. Spevnené plochy budú na voľných okrajoch lemované betónovým cestným obrubníkom. Záhonové obrubníky sa nemajú navrhovať.
- 12.5 Pri mostných objektoch, kde nie je možné zabezpečiť uchytenie vegetácie, sa navrhuje spevnenie pod celým obrysom mostných objektov v celej šírke záberu pozemkov (okrem svalových kužeľov). Spevnenie sa navrhuje prioritne zo zhutnejší ťrkodrviny fr. 32-63, rozprestretej na separačnej geotextílii navrhnutej v súlade STN 73 3040 , prípadne iným trvanlivým spôsobom schváleným Objednávateľom. Spevnenie musí zabrániť prerastaniu vegetácie pod mostom.
- 12.6 Ak je výška mosta nad terénom taká, že je predpoklad uchytenia vegetácie, navrhujú sa pod mostom na celej ploche záberu pozemkov také vegetačné úpravy, ktoré zabránia výskytu invazívnych rastlín.
- 12.7 Prístupové schodiská k úložným prahom sa navrhujú železobetónové, šírky min. 0,75m, na každej vonkajšej strane opôr, ak je to možné. Ak nie je možné navrhnúť schodiská na každej vonkajšej strane opôr, navrhuje sa schodisko vždy vpravo popri opore na začiatku mosta (v smere jazdy). V prípade, že prístupové schodisko je jednoramenné a má viac ako 18 schodiskových stupňov, je nutné rozdeliť ho medzipodestou v zmysle STN 73 4130. Uprednostňuje sa návrh takýchto schodísk s použitím prefabrikovaných schodiskových stupňov.
- 12.8 Na svaloch opôr pod mostom sa navrhujú schodiská až k päte kužeľov. V prípade, ak je sval opôr spoločný pre obidva súbežné mosty, navrhuje sa jedno takéto schodisko.
- 12.9 Pozdĺž všetkých prístupových schodísk sa navrhuje vodiace zábradlie z kompozitného materiálu z jednotlivých sekcií (segmentov), kotvené. Takéto zábradlie musí mať pevné držadlo (madlo). Medzera medzi držadlami jednotlivých sekcií nesmie prekročiť hodnotu 20 mm.
- 12.10 Pred a za mostom sa navrhujú svalové odvodňovacie skly. Navrhujú sa zo žľaboviek alebo z lomového kameňa uloženého v betóne so škárovaním.
- 12.11 Ak sa v mieste spevnenia pred a za mostnými krídlami na krajnici navrhuje odvodňovací skly, žľab sa navrhne aj v konštrukcii spevnenia so sklonom dna min. 4 %.

13 Ložiská

- 13.1 Pri návrhu ložísk je potrebné zohľadniť seismicitu územia. Pri jej riešení uplatniť jednotné technické riešenia pre všetky mosty stavby.
- 13.2 V prípade návrhu spojitej nosnej konštrukcie mostov tvorenej tyčovými prefabrikátmi v mieste nadpodperových priečnikov sa navrhne uloženie na min. počet ložísk.
- 13.3 V prípade, ak sa navrhne osadenie nosnej konštrukcie na oporách a pilieroch na ložiská, ktoré sú výrobkom, projektant musí navrhnúť, ktoré ložiská budú rektifikovateľné s kotevnými doskami (pre možnosť rektifikácie počas celej predpokladanej prevádzky mosta). Konštrukcia ložísk musí umožniť vloženie alebo vybratie oceľových platní v hrúbke min. 20 mm. Takéto platne musia byť súčasťou dodávky ložiska.
- 13.4 Uloženie nosných konštrukcií prostredníctvom vrubových kľbov a rámové konštrukcie sa môžu navrhovať v prípadoch, kedy sa preukáže, že dlhodobé nerovnomerné sadania neprekročia projektom predpokladané hodnoty. Pri návrhu je potrebné brať do úvahy aj situovanie mosta (napr. zosuvné územie ...). Uloženie nosných konštrukcií prostredníctvom vrubových kľbov musí byť odsúhlasené budúcim správcom/Objednávateľom predmetného mosta.
- 13.5 Ložiská sa navrhuje ukladať na úložné bloky s výškou najmenej 0,1 m.
- 13.6 Medzi hornou plochou úložného prahu opôr a podpier a spodnou plochou priečnika nosnej konštrukcie musí byť navrhnutá medzera výšky min. 0,30 m pre zabezpečenie možnosti výmeny alebo opravy ložísk (pre osadenie lisov na zdvihnutie nosnej konštrukcie). V projektovej dokumentácii je nutné vyznačiť a okótovať miesta pre lisy.
- 13.7 Všetky ložiská na moste musia byť navrhnuté ako elektricky izolované.

14 Ostatné

- 14.1 Po stranach ríms na mostných objektoch ponad elektrifikovanú železničnú trať sa navrhujú protidotykové zábrany. Ich konštrukcia musí byť navrhnutá tak, aby medzi jednotlivými sekciami a medzi zábranou a povrchom mostnej rímsy nevznikla žiadna medzera.
- 14.2 Na styku medzi mostnou rímsou a protidotykovou zábranou sa môže navrhnuť zatesnenie vhodným materiálom.
- 14.3 Na mostoch ponad elektrifikovanú železničnú trať je potrebné navrhnuť spoľahlivé ukoľajnenie záchytných bezpečnostných zariadení.
- 14.4 Chráničky pre IRSD sa navrhnu v komorách mostov iba v prípade, že sa jedná o mosty umiestnené v intravilánoch miest a obcí. V ostatných prípadoch sa chráničky pre IRSD navrhnu spravidla pod vonkajšiu stranu konzoly na tom mieste, kadiaľ je vedené IRSD vo svahu. Riešiť aj dilatačný prechod chráničiek (z NK do záverného múrika).
- 14.5 Oceľové príslušenstvo chráničiek IRSD (závesy zo závitových tyčí, prípadne z hladkých tyčí a ich kotevné prvky, objímky, prípadné iné spojovacie prvky) sa navrhuje z nekorodujúceho materiálu, z nerezovej ocele triedy min. A4.
- 14.6 Závesy chráničiek IRSD vyhotovené z valcovaných profilov (rámové závesy) môžu byť navrhnuté z ocele ochránenou proti korózii žiarovým zinkovaním a dvojnásobným

náterom podľa platných technických podmienok pre protikoróznu ochranu oceľových konštrukcií mostov.

- 14.7 Ak sa navrhuje oplotenie diaľnice v blízkosti mostných objektov, je potrebné navrhnúť bránky na umožnenie prístupu pod most a do okolia, vždy v blízkosti každého schodiska.
- 14.8 V prípade oplotenia diaľnice a protihlukových stien je potrebné zabezpečiť prístup pod každý mostný objekt vždy vpravo v smere jazdy v danom jazdnom páse.

15 Mosty s presypávkou

- 15.1 Pre mosty s presypávkou sa navrhujú nosné konštrukcie zo železobetónu, monolitického alebo prefabrikovaného.
- 15.2 Prístupové schodiská pri mostoch s presypávkou sa navrhujú po dohode s NDS podľa navrhnutého typu samotnej konštrukcie mosta.
- 15.3 Pre zabezpečenie bezpečnosti údržby sa na okrajoch portálov mostov s presypávkou navrhuje ochranné zábradlie z kompozitného materiálu, zo segmentov, kotvené, výšky podľa platných predpisov. Takéto zábradlie musí mať pevné madlo (držadlo) a podmadlo. Medzera medzi držadlami jednotlivých sekcií nesmie prekročiť hodnotu 20 mm.

16 Ekoduksy

- 16.1 Ekoduksy sa navrhujú s použitím nosnej konštrukcie zo železobetónu alebo predpäťeho betónu. Použitie materiálov na báze dreva sa nedovoľuje.
- 16.2 V miestach napojenia oplotenia diaľnice na oplotenie ekoduksu sa navrhujú bráničky.
- 16.3 Prístupové schodiská pri ekoduktoch sa navrhujú po dohode s NDS podľa navrhnutého typu samotnej konštrukcie ekoduksu.
- 16.4 Pre zabezpečenie bezpečnosti údržby sa na okrajoch portálov ekoduktov navrhuje ochranné zábradlie z kompozitného materiálu, zo segmentov, kotvené, výšky podľa platných predpisov. Takéto zábradlie musí mať pevné madlo (držadlo) a podmadlo. Medzera medzi držadlami jednotlivých sekcií nesmie prekročiť hodnotu 20 mm.
- 16.5 Pre zabezpečenie monitoringu a overenie funkčnosti ekoduksu je potrebné navrhnúť na vybraných miestach pieskové lôžko pre sledovanie stôp zveri. Konkrétnie miesta a rozmery pieskového lôžka budú vychádzať z Projektu monitoringu na vybrané zložky ŽP a musia byť odsúhlásené Objednávateľom.